

שְׁמוֹת

Vrijdag 30 oktober 2009

Presentatie van

BIJBELSE THEOLOGIE II,2,

SJEMOT

De eigen taal en de vertaling van de Bijbel

Op vrijdag 30 oktober vindt in het Thomastheater van de Thomaskerk, Prinses Irenestraat 36 een feestelijke bijeenkomst plaats ter gelegenheid van de presentatie van deel II,2 van Breukelmans Bijbelse Theologie. Dit deel, dat verschijnt onder de titel: 'SJEMOT, De eigen taal en de taal van de Bijbel', werd bezorgd door Chris Mataheru, Kees Meijer en Rinse Reeling Brouwer. De bijeenkomst begint om 16.00 uur. Nadat het eerste exemplaar is aangeboden aan mw. dr. Hebe Kohlbrugge, en zij haar reactie heeft gegeven, zal worden gesproken door ds. Nico ter Linden, dr. Herman de Liagre Böhl en de heer Ruben van Zwieten. Er zal muziek zijn van het klezemertrio uit de 'Amsterdam Klezmerband'.

De redacteuren schrijven over dit boek:

Sjemot - Hebreeuws voor 'namen' - is één van de kernbegrippen uit de taal van de Bijbel. In de geschiedenis die de Bijbel vertelt doet iedereen mee krachtens haar of zijn sjem (naam). In de naam is iemand met heel haar wezen present.

Frans Breukelman (1916 - 1993) was in de tweede helft van de 20e eeuw baanbrekend uitlegger van het Oude en Nieuwe Testament. Hij ontwierp zijn Bijbelse Theologie aan de hand van vier begrippen, te weten Sjemot (Namen), Debharim (Woorden en daden), Jamim (Dagen) en Ha-arets tachat hasjamajim (De aarde onder de hemel). Dit boek sluit aan op het eerder verschenen deel 'Bijbelse Theologie II/1, Debharim'. Het begint met nagelaten werk over het eerste begrip. Daarna volgt materiaal dat over de beide laatste handelt. Het gaat steeds om onderzoek van 'de eigen taal van de Bijbel'.

Tot zijn dood hield het vraagstuk van de bijbelvertaling Breukelman bezig. Vooral in zover het een kerkelijke discipline hoort te zijn. Het tweede deel van dit boek bevat vrijwel zijn hele productie op dit veld van de theologie.

Hebe Kohlbrugge (95) onderscheidde zich in de Tweede wereldoorlog door haar verzet tegen de bezetter. Mede door haar contact met Martin Niemöller raakte ze betrokken bij de 'Bekennende

Kirche'. In september 1944 werd ze gevangengezet in concentratiekamp Ravensbrück. Na de oorlog verkreeg zij bekendheid door haar restloze solidariteit met christenen in Oost-Europa en haar verzet tegen iedere vorm van dictatuur. De Bijbelse Theologie van Breukelman heeft van meet af aan haar warme belangstelling gehad. Zij onderhoudt er een levendige correspondentie over met vrienden van over de gehele wereld.

Ds. Nico ter Linden is bekend als voormalig predikant van de Westerkerk te Amsterdam en als 'hertaler' van de Bijbel door zijn serie boeken onder de titel 'Het verhaal gaat'. Dat het er bij het vertalen van de bijbelse teksten op aankomt, heeft hij op talloze wijzen zichtbaar en hoorbaar gemaakt, recentelijk nog in het samen met Karel Deurloo uitgegeven boek 'Het luistert nauw. De Nieuwe Bijbelvertaling nader bekeken'.

Dr. Herman de Liagre Böhl is historicus en werd bekend met zijn veel geprezen Gorterbiografie. Telg uit het geslacht van oudtestamentici en kenner van de Amsterdamse geschiedenis.

Ruben van Zwieten is ondernemer en aankomend predikant. Als programmacoördinator werkzaam bij de stichting Zingeving ZuidAs.

Hieronder volgt de inhoudsopgave van het boek:

DEEL I: DE EIGEN TAAL VAN DE BIJBEL

NAMEN		
1	Die biblische Sprache. Beginn einer Studie	3
2	Namen	31
3	Name und Gedächtnis	46
4	De exegese van Qodêsj	67
5	De functie van 'hoogheid' en 'laagheid' als <i>signa</i>	89
6	Over de nederigheid van God, exegese van Psalm 113	119
7	Bijlage bij de exegese van Psalm 113	163
DAGEN		
8	Die Tage des Menschen	171
DE AARDE ONDER DE HEMEL		
9	Der Mensch in seiner unlösbaren Verbundenheit mit Sippe und Boden	183
10	Bijlage bij 'Der Mensch in seiner unlösbaren Verbundenheit mit Sippe und Boden'	223
11	'Beef, gij aarde...', exegese van Psalm 114	225
12	Uitleg en verklaring van Jesaja 55: 6-11	235
13	Gods koningschap, exegese van Exodus 1 en 2	249

DEEL II: DE VERTALING VAN DE BIJBEL

HET PROBLEEM VAN DE BIJBELVERTALING

- 1 De kerkvader Hieronymus en het grondbeginsel van Bijbelvertaling 283
- 2 Het probleem der Bijbelvertaling als gesprekstema tussen Augustinus en Hieronymus 309
- 3 De Latijnse bijbelvertalingen van de 16^e eeuw als achtergrond van de Statenvertaling 339

EEN BEOORDELING VAN DE NIEUWE VERTALING

Twintig artikelen uit 'In de Waagschaal, Jaargang 1952 - 1953'.

- 1 Het niet 'einheitlich' vertalen, een eerste voorbeeld: Genesis 39 363
- 2 De bijbelse begrippen worden niet nauwkeurig weergegeven 369
- 3 De verhouding van de Nieuwe Vertaling tot de Statenvertaling 377
- 4 Nogmaals: de verhouding van de Nieuwe Vertaling tot de Statenvertaling 385
- 5 Nogmaals: de invloed van de Septuaginta en de Vulgaat 392
- 6 Ne nostro valeant verba biblica sed ipsius Scripturae loquendi usu in versione Neerlandica. 402
- 7 Nogmaals: 'ons spraakgebruik' en 'het spraakgebruik van de Schrift' 413
- 8 De 'entmythologisierende' weergave van de begrippen 'benauwen' en 'bevrijden' 420
- 9 De weergave van de stam צָרָר (tsârar) 425
- 10 De weergave van de stam יָשָׁא (jâsha') (1) 434
- 11 De weergave van de stam יָשָׂא (jâsja') (2) 439
- 12 De weergave van de stam יָשָׁא (jâsja') (3) 445
- 13 De weergave van de stam יָשָׁא met 'redden' (1) 451
- 14 De weergave van de stam יָשָׁא met 'redden' (2). 457
- 15 De weergave van de stam יָשָׁא met 'helpen' - en met 'veiligheid' (1) 461
- Bijlage: Het woord 'helpen' in het Oude en Nieuwe Testament 466
- 16 De weergave van de stam יָשָׁא met 'helpen' - en met 'veiligheid' (2) 469
- 17 De weergave van de stam יָשָׁא met 'overwinning' en 'zege' 474
- 18 De weergave van de stam יָשָׁא met 'heil' 478
- 19 De weergave van de stam יָשָׁא in de N.V. (1) 483
- 20 De weergave van de stam יָשָׁא in de N.V. (2, Slot) 489

BIJBELVERTALING EN APOSTOLAAT

- 1 Bijbelvertaling en Apostolaat 497

Bijlage: Dr. J. Hoens, Enkele opmerkingen over de
Nieuwe Vertaling

519

Legenda